

ความต้องการในการนิเทศการสอนวิชาเคมีของครูเคมีระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในกรุงเทพมหานคร

นายไสว พักขาว

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

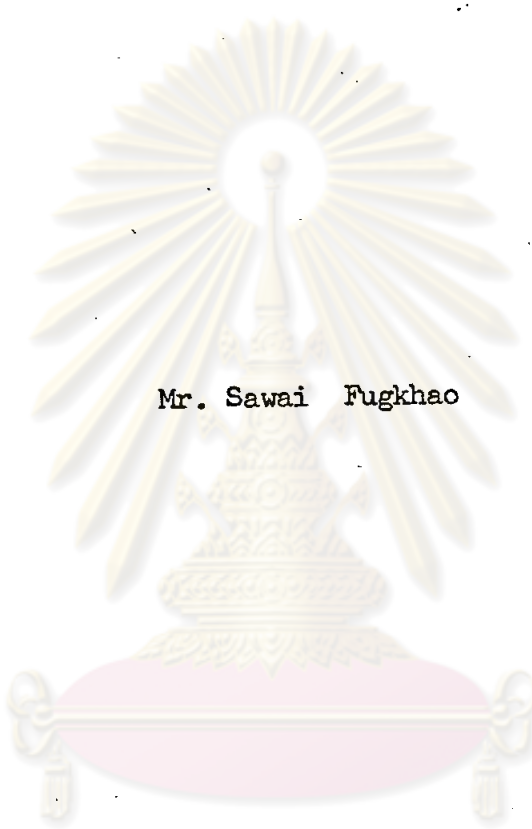
พ.ศ. 2527

ISBN 974-563-912-5.

01141 i

118159096

NEEDS FOR SUPERVISION IN CHEMISTRY INSTRUCTION OF CHEMISTRY
TEACHERS AT THE UPPER SECONDARY EDUCATION LEVEL
IN BANGKOK METROPOLIS

Mr. Sawai Fugkhao

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education

Graduate School
Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความต้องการในการนิเทศการสอนวิชาเคมีของครูเคมี
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร

ชื่อนิสิต

นายไสว พักขาว

ภาควิชา

มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ สุนทร ช่างสูวนิช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร ปรินซิพมหาบัณฑิต

[Handwritten signature]

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประทีฐ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Handwritten signature]

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปุรวโชติ)

[Handwritten signature]

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุนทร ช่างสูวนิช)

[Handwritten signature]

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พร้อมพรรณ อุกมลิน)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความต้องการในการนิเทศการสอนวิชาเคมีของครูเคมี
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร

ชื่อนิสิต

นายไสว พักขาว

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ สุนทร ช่วงสุนิช

ภาควิชา

มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา

2527

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการในการนิเทศการสอนวิชาเคมีของครูเคมีที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร ในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้คือ ด้านหลักสูตร เนื้อหาวิชา เทคนิคการสอน อุปกรณ์การสอน การวัดผลและประเมินผล วิธีการนิเทศการสอน บุคลากรที่จะทำการนิเทศการสอน และคุณสมบัติของผู้ที่จะนิเทศการสอนวิชาเคมี
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการในการนิเทศการสอนวิชาเคมีของครูเคมีในแต่ละด้านในข้อ 1 ระหว่างครูเคมีที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน และระหว่างครูเคมีที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน

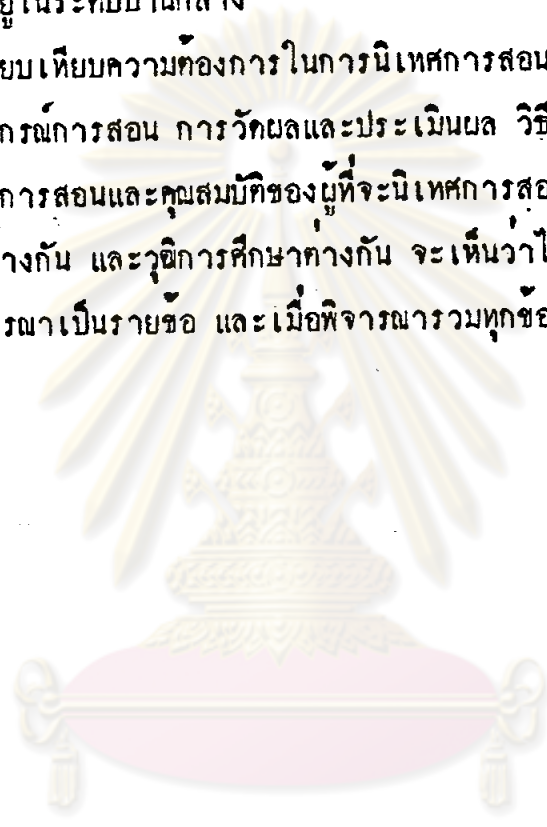
วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม 1 ชุด เป็นแบบเลือกตอบ แบบมาตราส่วนประเมินค่า และแบบให้ตอบโดยเสรี เป็นข้อเสนอแนะทั่วไปของผู้ตอบ แล้วส่งแบบสอบถามไปยังครูที่สอนวิชาเคมี จำนวน 124 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 60 โรงเรียน แบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาวิเคราะห์จำนวน 109 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.90 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีหาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน เลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความต้องการในการนิเทศการสอนของครูเคมี โดยการทดสอบค่าที แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

ผลการวิจัย

1. ครูเคมีมีความต้องการในการนิเทศการสอนในค้ำหลักสูตร การวัดผลและประเมินผล คุณสมบัติของผู้ที่จะนิเทศการสอนวิชาเคมี อยู่ในระดับมาก และต้องการ ค้ำเนื้อหาวิชา เทคนิคการสอน อุปกรณ์การสอน วิธีการนิเทศการสอน และบุคลากรที่จะทำการนิเทศการสอนวิชาเคมี อยู่ในระดับปานกลาง
2. เมื่อเปรียบเทียบความต้องการในการนิเทศการสอนค้ำหลักสูตร เนื้อหาวิชา เทคนิคการสอน อุปกรณ์การสอน การวัดผลและประเมินผล วิธีการนิเทศการสอน บุคลากรที่จะทำการนิเทศการสอนและคุณสมบัติของผู้ที่จะนิเทศการสอนวิชาเคมี ของครูเคมี ที่มีประสบการณ์การสอนค้ำกัน และวุฒิการศึกษาค้ำกัน จะเห็นว่าไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 ทั้งพิจารณาเป็นรายข้อ และเมื่อพิจารณารวมทุกข้อ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Needs For Supervision in Chemistry Instruction
of Chemistry Teachers at the Upper Secondary
Education Level in Bangkok Metropolis

Name Mr. Sawai Fugkhao

Thesis Advisor Associate Professor Suntorn Chuangsuvanich

Department Secondary Education

Academic Year 1984

Abstract

Purposes:

1. To study the needs for supervision in chemistry instruction of chemistry teachers concerning curriculum, content, teaching methods, instructional materials, measurement and evaluation, supervisory methods, chemistry supervisor, and characteristics of chemistry supervisor
2. to compare the needs for supervision between chemistry teachers who had different experiences and different level.

procedure:

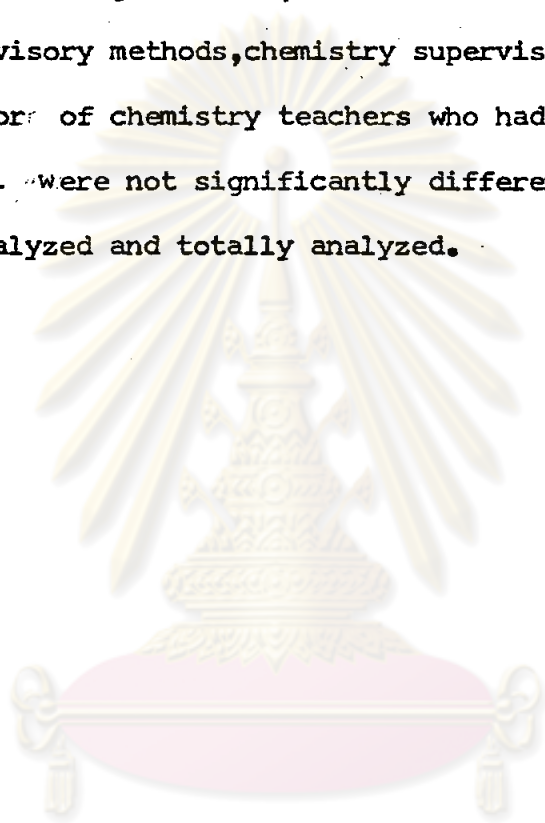
A questionnaire consists of check lists, rating scales and open-ended questions were constructed by the researcher. The questionnaire was then distributed to 124 chemistry teachers in 60 government secondary schools in Bangkok Metropolis. One hundred and nine of the questionnaires or 87.90 percent were returned. The data was analyzed by means of percentage, arithmetic mean, standard deviation and t-test.

Findings:

1. The needs for supervision of chemistry teachers concerning curriculum, measurement and evaluation and characteristics of chemistry supervisor

were at the high level. The needs for supervision of chemistry teachers concerning content, teaching methods, instructional materials, supervisory methods and chemistry supervisor were at the moderate level.

2. The comparisons of the needs for supervision concerning curriculum, content, teaching methods, instructional materials, measurement and evaluation, supervisory methods, chemistry supervisor, and characteristics of chemistry supervisor of chemistry teachers who had different experiences and different level were not significantly different at the 0.05 level in both separately analyzed and totally analyzed.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ สำเร็จลุล่วงลงด้วยดีด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์
สุนทร ชวงสุวรรณ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยได้กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือ ปรับปรุง
แก้ไขอย่างใกล้ชิด และให้กำลังใจมาโดยตลอด ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ ไชศรี อภรณ์รัตน์ กร.ชงชัย ชิวปรีชา
อาจารย์ปราวณี เส็งหะพันธ์ อาจารย์มานี จันทวิมล อาจารย์นวลฉวี ทิพานุกะ
อาจารย์ศิริลักษณ์ มาโกมล อาจารย์สมปราชญ์ เกษศรี ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ให้คำ
ปรึกษาแนะนำและตรวจแบบสอบถาม และขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ กร.ธีระชัย
ปฐมโชติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พร้อมพรรณ อุกมลสิน ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์
ต่อการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ พ่อ - แม่ ที่ให้การสนับสนุนด้านเงินทุน และให้กำลังใจมาโดย
ตลอด และขอขอบพระคุณอาจารย์โรงเรียนบางมกวิทยาที่มีส่วนช่วยเหลือในการวิจัยครั้งนี้
ได้แก่ อาจารย์เอมใจ ณ สงขลา อาจารย์อรที วิชาสงส์ อาจารย์กาญจนา
ภยณะสุข อาจารย์นวลฉอ จันทรเสน อาจารย์เรณู ชูเชิก อาจารย์เรวดี รวิมงคล
อาจารย์ศิริลักษณ์ พูลทวี รวมทั้งอาจารย์เคมีทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามในการวิจัย
และเพื่อน ๆ ทุกคนที่มีส่วนช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ไสว พักขาว

บทที่ 1	บทนำ	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ขอบเขตของการวิจัย 4 สมมุติฐานของการวิจัย 4 วิธีดำเนินการวิจัย 4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย 6 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย 6
บทที่ 2	วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	ความหมายของการนิเทศการศึกษา 8 ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา 11 หลักการนิเทศการศึกษา 14 ความจำเป็นในการนิเทศการศึกษา 17 วิวัฒนาการของการนิเทศการศึกษา 18 บทบาทและหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ 20 ระบบการนิเทศของหน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา 22 เทคนิคหรือวิธีการนิเทศ 24 ประเภทของการนิเทศ 25 คุณสมบัติของศึกษานิเทศก์ 25 ประโยชน์ของการนิเทศการศึกษา 27 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ 28
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล	การศึกษาเบื้องต้น 35 กลุ่มตัวอย่างประชากร 35 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 36 การเก็บรวบรวมข้อมูล 37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
	37
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูล การตีความหมายข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล	73
ข้อเสนอแนะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	76
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	94-110
ภาคผนวก	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	จำนวนตัวอย่างประชากรที่ได้จากการสุ่ม	36
ตารางที่ 2	สถานภาพของครูเคมี	39
ตารางที่ 3	ความต้องการในการนิเทศการสอนคานหลักสูตร	42
ตารางที่ 4	ความต้องการในการนิเทศการสอนคานเนื้อหาวิชา	44
ตารางที่ 5	ความต้องการในการนิเทศการสอนคานเทคนิคการสอน	46
ตารางที่ 6	ความต้องการในการนิเทศการสอนคานอุปกรณ์การสอน	47
ตารางที่ 7	ความต้องการในการนิเทศการสอนคานการวัดผลและประเมินผล	48
ตารางที่ 8	ความต้องการในการนิเทศการสอนคานวิธีการนิเทศการสอน	50
ตารางที่ 9	ความต้องการในการนิเทศการสอนคานบุคลากรที่จะนิเทศการสอน	51
ตารางที่ 10	ความต้องการในการนิเทศการสอนคานคุณสมบัติของผู้ที่จะนิเทศการสอนวิชาเคมี	52
ตารางที่ 11	เปรียบเทียบความต้องการในการนิเทศการสอนของครูเคมีที่มีสถานภาพต่างกันในด้านหลักสูตร	53
ตารางที่ 12	เปรียบเทียบความต้องการในการนิเทศการสอนของครูเคมีที่มีสถานภาพต่างกันในด้านเนื้อหาวิชา	56
ตารางที่ 13	เปรียบเทียบความต้องการในการนิเทศการสอนของครูเคมีที่มีสถานภาพต่างกันในด้านเทคนิคการสอน	57
ตารางที่ 14	เปรียบเทียบความต้องการในการนิเทศการสอนของครูเคมีที่มีสถานภาพต่างกันในด้านอุปกรณ์การสอน	62
ตารางที่ 15	เปรียบเทียบความต้องการในการนิเทศการสอนของครูเคมีที่มีสถานภาพต่างกันในด้านการวัดผลและประเมินผล	64
ตารางที่ 16	เปรียบเทียบความต้องการในการนิเทศการสอนของครูเคมีที่มีสถานภาพต่างกันในด้านวิธีการนิเทศการสอน	67
ตารางที่ 17	เปรียบเทียบความต้องการในการนิเทศการสอนของครูเคมีที่มีสถานภาพต่างกันในด้านบุคลากรที่จะทำการนิเทศการสอนวิชาเคมี	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 18	
เปรียบเทียบความต้องการในการนิเทศการสอนของครูเคมีที่มี สถานภาพต่างกันในด้านคุณสมบัติของผู้ที่จะนิเทศการสอน	71

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย